

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัด

ที่ ชพ ๗๒๒๐๑ /๒๑๒

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ขององค์กรบริหารส่วนตำบลครน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

เรียน นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลครน

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.ได้มีมติประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ นี้เป็นการประเมินในรูปแบบออนไลน์ อุปภูมิช่วงระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประจำการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ(พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีการประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน นั้น

ดังนั้น สำนักงานปลัด องค์กรบริหารส่วนตำบลครน จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์กรบริหารส่วนตำบลครน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และขอรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลครน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์กรบริหารส่วนตำบลครน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นางสาวปิทิดา เพวงษ์จีน)
นิติกรชำนาญการ

(ลงชื่อ)

(นางสมสุข รัตนพันธุ์)
หัวหน้าสำนักงานปลัด

ความเห็นของปลัด อบต.

- ก.๗๒๒๐๑/๒๑๒

ความเห็นของนายก อบต.ครน

- ก.๗๒๒๐๑/๒๑๒

(ลงชื่อ)

(นายนพดล มนีรัตน์)
ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ)

(นายบุญชวน กายสะอาด)
นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลครน

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่
เกี่ยวข้องกับสินบน

พ.ศ.2567

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลครุน

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่คันหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยังยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ขั้นเป็นภาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีพิบัติการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้า ไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดองค์กรบริหารส่วนตำบล คณ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อีกทั้งเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ในการนี้องค์กรบริหารส่วนตำบลคณ จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตพ.ศ. 2567 เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดถึง มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อขับเคลื่อนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสให้เป็นองค์กรที่มีความสุจริตโปร่งใสเป็นที่ประจักษ์ต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกระดับองค์กร ค่านิยมในการต่อต้าน การทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกรั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO 2013(Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบทekโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิผล

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตองค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต

ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำการตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ทั้งนี้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนความเสี่ยงการทุจริตหมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. สภาพหรือปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล

3. สภาพการทุจริตอันเกิดจากซ่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

4. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

5. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ

6. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ

7. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลห้องถิน

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย ภูมิปัญญา ไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

2. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่า สภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

3. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยเฉพาะการทุจริตในชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกล้ายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ

4. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลกระทบทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงการสร้างพื้นฐานภาครัฐ

5. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

6. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบานปลายลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

7. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่า การทุจริตเป็นวิชิตเป็นเรื่องปกติธรรม เห็นคนซื้อเป็นคนเชื้อ เห็นคนโง่เป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบุญและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ราชการจากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เช่น - ฉ้อโกง / ไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพวกรพ้อง / เรียกรับเงิน เรียกสินบน เรียกของกำนัล - ปลอมแปลง / ลงโทษ เผาคนที่ไม่ใช่พวกรพ้อง / ช่วยเหลือสมัครพรคพวกรหรือเครือญาติ - ยักยอก / ลงโทษเกินฐานความผิด / ปกปิดความผิดให้พวกรพ้อง - ขโมย / ไม่รายงานข้อเท็จจริง / จักทำเอกสารเท็จเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกรพ้อง - กลั่นแกล้ง / ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ เพื่อให้พวกรพ้องได้รับผลประโยชน์ - ข่มขู่ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ -

ผู้ขาดการค้าขายแต่กับพวกร้องของตนเอง - บังคับ/ขี่นใจผู้ตีบังคับบัญชา /ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์ - รับอำนาจ /ไม่มอบหมายงานให้ผู้ตีบังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม - ริดไถจากผู้ตีบังคับบัญชาเพื่อชี้อ้ำตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง - แต่งตั้ง/เลื่อนขั้นเฉพาะพวกร้องของตน - ปูนบำเหน็จรางวัลแต่เฉพาะพวกร้องของตน

5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลครุน ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การคัดเลือกระบวนงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
- 2) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
- 6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง(Degree of Risk)โดยแต่ละองค์กรจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นให้เหมาะสมกับประเภทและสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยอาจจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนหรือ 3 คะแนนซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมและดุลยพินิจการตัดสินใจของฝ่ายบริหารขององค์กรโดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะสมกับองค์กรที่มีข้อมูลสถิติตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียงสำหรับองค์กรที่ไม่มีข้อมูลสถิติตัวเลขหรือจำนวนเงินหรือไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

1. การคัดเลือกระบวนงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลครุนได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์ชี้วัดของกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้ 1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น (know factor)	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Unknow factor)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558		
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้น		✓
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตที่ง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
1. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ		✓
2. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
1. การรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้นและมอบหมายงานไม่เป็นธรรมอื้อปากพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓

3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบันหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคตโดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแสดงถึงโอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดสูงมากสูงปานกลาง ปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับโอกาสที่จะเกิดจากนั้นทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดว่าแต่ละความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นในระดับใดดังตัวอย่างดังนี้

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดแบบเชิงปริมาณ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูงปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากการเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้นจะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของความเสียหายหากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นโดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินหรือด้านการเงิน/ทรัพย์สินการดำเนินงานชื่อเสียง/ภาพลักษณ์บุคลากรฯ โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแสดงถึงระดับความรุนแรงระดับสูงมากสูงปานกลาง ปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับความรุนแรงของผลกระทบจากนั้นทำการวิเคราะห์ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับใดดังตัวอย่างเช่น

การวิเคราะห์ผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ผลกระทบต่องบประมาณและ/หรือความเสื่อมมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	ผลกระทบต่องบประมาณและ/หรือความเสื่อมมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	ผลกระทบต่องบประมาณและ/หรือความเสื่อมมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	ผลกระทบต่องบประมาณและ/หรือความเสื่อมมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	ผลกระทบต่องบประมาณและ/หรือความเสื่อมมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

การประเมินระดับความเสี่ยง (Degree of risk) หมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดและผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นหลังจากองค์กรวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงแล้วองค์กรต้องนำผลการวิเคราะห์มาประเมินระดับความเสี่ยงว่าแต่ละความเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงอยู่ระดับใดในตารางการประเมินระดับความเสี่ยงซึ่งระดับความเสี่ยงอาจแบ่งออกเป็น 5 ระดับได้แก่ สูงมากสูงปานกลางน้อยและน้อยมากแทนระดับความเสี่ยงข้างต้นด้วยเกณฑ์สีประกอบด้วยสีแดงสีส้มสีเหลืองสีเขียวและสีขาวตามลำดับโดยนำผลจากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดขึ้นและผลจากการวิเคราะห์ผลกระทบมาประเมินระดับความเสี่ยงดังตัวอย่างดังนี้

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต × ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

		ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)				
โอกาส (Likelihood)		ผลกระทบ (Impact)				
		1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 – 4 คะแนน

➤ ระดับความเสี่ยง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงของการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์กรบริหารส่วนตำบลครรนสามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ใน 4 ประเด็นได้แก่ ประเด็นการปฏิบัติการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้างและประเด็นการบริหารงานบุคคล ดังมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรบริหารส่วนตำบลครนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนพ.ศ.๒๕๖๗

8

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
1	การปฏิบัติการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการ พิจารณา อนุญาตของทาง ราชการพ.ศ. 2558	<p>1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชน ตามลำดับอันเนื่องมาจากการ ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการ ให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ ได้รับบริการเร็วขึ้นไม่เป็นไป ตามลำดับ</p> <p>2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับ การให้บริการ หรือการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาตที่ง่าย ขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่ เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย</p>	2	4	8	ปานกลาง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	1.บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติ ตามนโยบายของผู้บริหาร โดย ไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ	2	4	8	ปานกลาง
		2.บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมี การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่				ปานกลาง
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	1.การรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิด [*] การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	2	4	8	ปานกลาง
4	การบริหารงานบุคคล	1.การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย [*] โอน เลื่อนขั้นและมอบหมาย งานไม่เป็นธรรม เอื้อพ旺พ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	2	4	8	ปานกลาง

5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

โอกาสความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบน เพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้นไม่เป็นไปตามลำดับ	ปานกลาง	1. อบรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง 2. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน สำหรับแสดงขั้นตอนการบริการเพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ จุดบริการ	มกราคม-กุมภาพันธ์ 2567	ใช้งบประมาณ 50,000.-บาท	สำนักปลัด
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ที่ง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	ปานกลาง	1. อบรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง 2. มีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์การทุจริต ของหน่วยงาน	มกราคม-กุมภาพันธ์ 2567	ใช้งบประมาณ 50,000.-บาท	สำนักปลัด

โอกาสความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้งานทางกฎหมาย					
1.บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ	ปานกลาง	1.ส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	ตลอดทั้งปี	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด
2.บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโภชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	ปานกลาง	1.อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทุกคน เรื่องพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565	ตลอดทั้งปี	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง					
1.การรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปานกลาง	1.รายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนและประกาศต่างๆเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์หลัก 2.อบรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง	ตลอดทั้งปี	ไม่ใช้งบประมาณ ใช้งบประมาณ 50,000.-บาท	งานพัสดุ สำนักปลัด
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล					
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้น และมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอื้อพากพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	1. กำหนดเกณฑ์พิจารณาค่าตอบแทนให้มีความชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหา 2. ประชุมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้นเงินเดือน	ตลอดทั้งปี	ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด

6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลครุนกำหนดการติดตามผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ปีละ 1 ครั้ง โดยรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ พร้อมแสดงผลการดำเนินการทางช่องทางเว็บไซต์หลักขององค์การบริหารส่วนตำบลครุน

